

การประเมินผลการดำเนินงานตรวจสอบภายในด้านการเงิน
การบัญชีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ปี 2559

The Evaluation of Internal Audit in Financial
Accounting, Lamphun Provincial Health Office, 2016

วิไลพร ปารมี	บธ.บ.*	Vilaiporn Paramee	B.BA.*
เจริญ มหาวงศ์ตา	ศศ.บ.*	Charern Mahawongta	B.A.*
ลักขณา คำพรหม	บช.บ.*	Lakkana Kamprom	B.Acct.*

*สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน Lamphun Provincial Health Office

บทคัดย่อ

การศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ดำเนินงานระหว่างเดือน ตุลาคม 2558–กันยายน 2559 ผลการศึกษาพบว่า มีการดำเนินงานเหมาะสมตามองค์ประกอบการควบคุมภายในตามขั้นตอนระเบียบของทางราชการ ได้แก่ ด้านเงินสดและเงินฝากธนาคาร มีการทำบัญชีแยกประเภท ด้านทรัพย์สินมีการกำหนดมาตรฐานการดูแลป้องกันทรัพย์สินและจัดทำบัญชีทรัพย์สินอยู่ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนการใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน จำนวน 40 ราย พบว่า กลุ่มบุคลากรผู้รับผิดชอบงานดังกล่าวนี้มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีในภาพรวมระดับดีถึงระดับดีมาก โดยมีระดับคะแนนทัศนคติเชิงบวก (+) ที่มีต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีอยู่ในระดับดี ในขณะที่ค่าความสัมพันธ์ทางสถิติ (r) ระหว่างลำดับจำนวนเปอร์เซ็นต์ของตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูลในแต่ละหัวข้อคำถามในแบบสอบถามและบทสัมภาษณ์กับลำดับคะแนนทัศนคติความพึงพอใจมีค่าสูง โดยค่าความสัมพันธ์ทางสถิติ (r) อยู่ระหว่าง +0.3933 ถึง +0.6696 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ +0.4965 แสดงถึง แนวโน้มความสัมพันธ์ของทัศนคติเชิงบวก (+) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ความพึงพอใจ

Abstract

The Evaluation study on Internal Audit in Financial Accounting of Lamphun Provincial Health Office was carried out during October 2015 to September 2016. The results indicated that the internal audit on financial and accounting procedure was appropriate measure that followed the Government's internal control system. For cash and deposit there were individual Ledger account, while asset investment account was also standard and available at all authorized Sectors. Questionnaire survey found that among a samples of 40 responsible officers, they satisfied the internal control process, grading from good to excellent, with positive attitude (r). In addition, it showed a high correlation on percentage of persons who participated and positive attitude (r) ranging from 0.3933 to 0.6696, with average 0.4965. We concluded that participants had positive high attitude of acceptance on internal audit in financial accounting procedure which achieved our purpose.

Key words: Financial Auditing, Lamphun Provincial Health Office, Satisfaction

บทนำ

การตรวจสอบภายใน เป็นกระบวนการให้ข้อมูลที่เป็นหลักประกัน ในด้านการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมทั้งด้านการเงิน การบริหารงาน มีการกำกับดูแลการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขอบเขตของการตรวจสอบภายใน เป็นการสอบถามความเชื่อถือได้ ความสมบูรณ์ของสารสนเทศด้านการเงิน การบัญชีและดำเนินงานระบบป้องกันความเสี่ยงของการทำงานโดยตรวจสอบภายในที่ใช้กันแบ่งเป็น 6 ประเภท คือ การตรวจสอบภายในทางด้านการเงิน ด้านการดำเนินงาน ด้านการบริหาร ด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนด ด้านระบบสารสนเทศ และการตรวจสอบพิเศษ (จรัสศรี จิตชัย, 2559; สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2557)

ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้งานตรวจสอบภายในเป็นสิ่งจำเป็น คือ ผู้บริหารสามารถนำผลของงานตรวจสอบภายในไปใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดมูลค่าเพิ่ม ขององค์กร ซึ่งผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในซึ่ง ได้แก่ ผู้ตรวจสอบ

ภายในหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในจึงควรมีความเข้าใจถึงภาพรวมเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน มีความรู้ในหลักการและวิธีการตรวจสอบ รวมทั้งต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบที่ยอมรับโดยทั่วไปทั้งจากหลักการสากลและตามที่กำหนดโดยหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องของทางราชการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสามารถเลือกใช้เทคนิคแนวทางการตรวจสอบที่เหมาะสมกับภารกิจและสภาพแวดล้อมขององค์กร (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2557; ดิน ปรัชญ-พฤทธิ์, 2539)

การตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชี มีความสำคัญที่จะทำให้การบริหารงานขององค์กรมีความเชื่อถือได้ มีความถูกต้องครบถ้วน สนับสนุนให้องค์กรลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (จรัสศรี จิตชัย, 2559) เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร อีกกิจกรรมหนึ่งที่ควรปฏิบัติ คือ การประเมินทัศนคติความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านนี้เพื่อ นำมาปรับปรุงพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน ของหน่วยงานต่อไป การ

ศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน
ตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีของสำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัดลำพูน ปี 2559

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาประเมินผลการดำเนินงาน
ตรวจสอบภายในด้านเงินการบัญชีสำนักงาน
สาธารณสุข จังหวัดลำพูน ปี 2559 ทำการศึกษา
กระบวนการดำเนินงาน ขั้นตอน ปัจจัยนำเข้า และ
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ตามกระบวนการประเมินผลตามแบบ
ซีบโมเดล CIPP Model (วรเดช จันทรศร และไพโรจน์
ภัทรนาฎกุล, 2541; ยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี, 2542;
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ, 2545; Sukanya
Junhune, 2015) ประกอบกับแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบ
ภายในด้านเงินการบัญชีสำนักงานสาธารณสุขของ
กระทรวงสาธารณสุข โดยการรวบรวมเอกสารการปฏิบัติ
งานและรายงานผลงานรายเดือน และรายงวด และการ
สำรวจทัศนคติความพึงพอใจของผู้รับการตรวจสอบ
ภายในด้านการเงินการบัญชี ใช้แบบสอบถามและ
บทสัมภาษณ์รวม 6 ประเด็น ได้แก่ 1) แผนการดำเนิน
งานตรวจสอบ บริหารด้านการเงินการบัญชีมีความ
ชัดเจนเพียงใด 2) การจัดสรรงบประมาณระดับจังหวัดมี
หลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เป็นธรรม 3) บุคลากรผู้รับผิดชอบ
ด้านการเงินการบัญชีได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการเงิน
การบัญชีต่อเนื่องเพียงใด 4) การตรวจสอบภายในด้าน
การเงินการบัญชีจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลงสู่
ระดับอำเภอ ตำบล จัดระบบได้ดีเพียงใด 5) บุคลากร
ด้านการเงินการบัญชีได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้อง ครบ
ถ้วน ทันเวลา และ 6) ระบบการติดตามผลการตรวจสอบ
ภายในด้านการเงินการบัญชีจากสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดถึงระดับอำเภอ/ตำบล และกำหนดคะแนนความ
พึงพอใจในระดับมากที่สุด (5 คะแนน) ระดับมาก
(4 คะแนน) ระดับปานกลาง (3 คะแนน) ระดับน้อย
(2 คะแนน) และระดับน้อยที่สุด (1 คะแนน) โดยมีกลุ่ม
ตัวอย่างประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานด้าน
การตรวจสอบภายใน สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
ลำพูน อาทิ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน สาธารณสุขอำเภอ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้อำนวยการ
การโรงพยาบาลชุมชน นักวิชาการสาธารณสุข
นักวิชาการเงินและบัญชี และเจ้าพนักงานการเงินและ
บัญชี ในท้องที่จังหวัดลำพูน ครอบคลุม 8 อำเภอ ได้แก่
อำเภอเมืองลำพูน อำเภอแม่ทา อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอลี้
อำเภอทุ่งหัวช้าง อำเภอป่าซาง อำเภอบ้านธิ และอำเภอ
เวียงหนองล่อง รวมทั้งหมดจำนวน 40 ตัวอย่าง ใช้วิธีการ
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive
Statistics) โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package
for the Social Sciences) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์,
2535; Bryman, et al., 2011) และการวิเคราะห์ความ
แปรปรวน (Analysis of Variances; ANOVA) และการ
วิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ (Correlation) ของข้อมูล
(William M.K., 2006)

ผลการศึกษา

การศึกษาประกอบด้วยสองส่วน คือ การเก็บข้อมูล
จากการตรวจสอบเอกสารการดำเนินงานตรวจสอบ
ภายในด้านการเงินการบัญชีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
ลำพูน และการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้
เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า จากการตรวจสอบเอกสาร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนมีการดำเนินงาน
ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข
ดังนี้

1. ด้านเงินสดและเงินฝากธนาคาร ซึ่งประกอบด้วย
การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน เงินสดในมือ การนำเงิน
ส่งคลัง การบันทึกบัญชี และเงินทอน พบว่า ในองค์
ประกอบการรับเงิน 13 รายการ มีการดำเนินงานทุก
รายการ แต่มีรายการที่ควรเพิ่มการปฏิบัติ คือ

ก. การกำหนดแนวทางปฏิบัติการรับส่งเงิน
ระหว่างบุคคลและหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร นั้น มี
การแบ่งงานตามหน้าที่ที่มีผู้รับผิดชอบ แต่ไม่มีแบบฟอร์ม
รับ-ส่งเงินที่ถือปฏิบัติชัดเจน ซึ่งผู้ทำการประเมินเห็นว่า
ถ้ามีแบบฟอร์ม การบันทึกหลักฐานรับ-ส่งเงินชัดเจนจะ
ทำให้รัดกุมยิ่งขึ้น

ข. การบันทึกบัญชีแยกรายรับที่เป็นเงินสด
รับเป็นเช็ค การดำเนินการที่มีบันทึกเป็นเงินสด ส่วนการ

รับเช็ค ที่มีปริมาณไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าบัญชี

2. ด้านทรัพย์สิน การดูแลรักษาทรัพย์สิน และบัญชีทรัพย์สิน 11 กิจกรรม มีการดำเนินการครบถ้วนตามองค์ประกอบทุกกิจกรรม มีการดำเนินการตามแนวทางมาตรฐานการตรวจสอบภายในกระทรวงสาธารณสุข

จากการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชี ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศชาย 9 ราย เพศหญิง 31 ราย อายุระหว่าง 27-58 ปี อายุเฉลี่ย 40.6 ปี ($\pm$ SE 1.533)

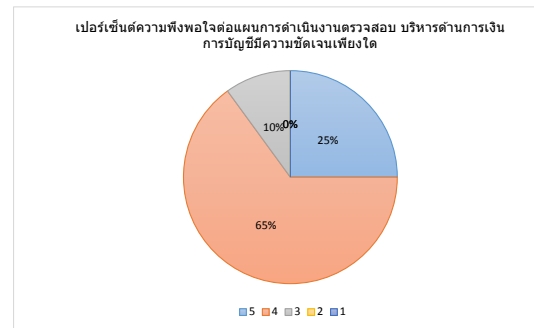
ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

Mean	40.6
Standard Error	1.532887
Median	38.5
Mode	36
Standard Deviation	9.694831
Sample Variance	93.98974
Kurtosis	-1.23064
Skewness	0.322012
Range	31
Minimum	27
Maximum	58
Sum	1624
Count	40
Confidence Level (95.0%)	3.100557

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติความพึงพอใจของบุคลากร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

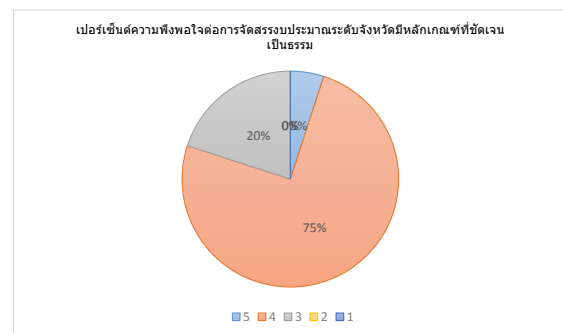
ก. แผนการดำเนินงานตรวจสอบ บริหารด้านการเงินการบัญชี กลุ่มประชากรตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวก

(+) ต่อการกำหนดแผนการดำเนินงาน โดยมีทัศนคติเชิงบวก ตั้งแต่ระดับปานกลาง ระดับมาก และระดับมากที่สุด เท่ากับ 25 65 และ 10 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยไม่มีทัศนคติเชิงลบ (-) (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 เปอร์เซ็นต์ความพึงพอใจต่อแผนการดำเนินงานตรวจสอบ บริหารด้านการเงินการบัญชีมีความชัดเจนเพียงใด

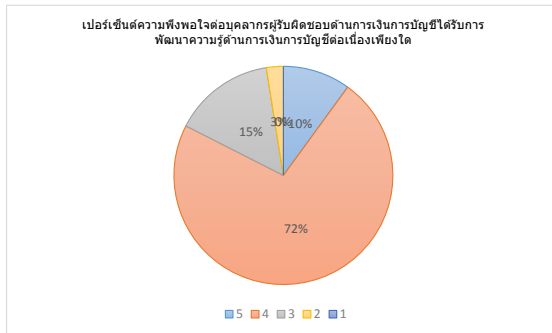
ข. การจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี กลุ่มประชากรตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวก (+) ตั้งแต่ระดับปานกลาง มาก และมากที่สุด เท่ากับ 20 75 และ 5 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยไม่มีทัศนคติเชิงลบ (-) ซึ่งระดับน้อยและน้อยที่สุด เท่ากับ 0 เปอร์เซ็นต์ ทั้งสองระดับ) (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 เปอร์เซ็นต์ความพึงพอใจต่อการจัดสรรงบประมาณระดับจังหวัดมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เป็นธรรม

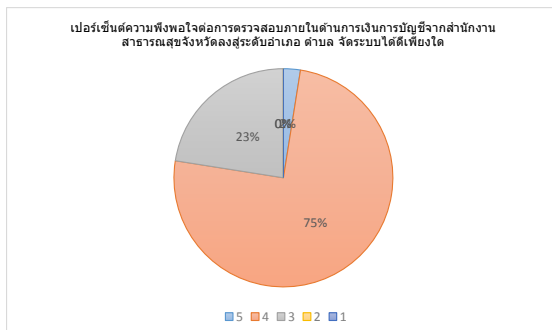
ค. บุคลากรผู้รับผิดชอบด้านการเงินการบัญชีได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการเงินการบัญชีต่อเนื่องเพียงใด กลุ่มประชากรตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวก (+) มากกว่าทัศนคติเชิงลบ (-) โดยมีทัศนคติเชิงบวก ตั้งแต่ระดับปาน

กลาง มาก และมากที่สุด เท่ากับ 15 72 และ 10
เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยมีทัศนคติเชิงลบ (-) ซึ่งปรากฏ
คะแนนทัศนคติเชิงลบ (-) อยู่ในระดับน้อย เท่ากับ 3
เปอร์เซ็นต์ และไม่ปรากฏคะแนนระดับน้อยที่สุด (0
เปอร์เซ็นต์) (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 เปอร์เซ็นต์ความพึงพอใจต่อบุคลากรผู้รับผิดชอบด้านการเงินการบัญชีได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการเงินการบัญชีต่อเนื่องเพียงใด

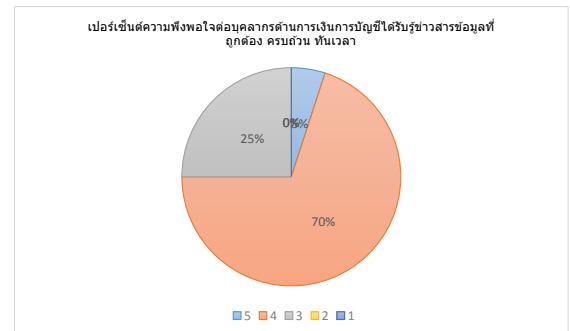
ง. การตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีจาก
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลงสู่ระดับอำเภอ ตำบล จัด
ระบบได้ดีเพียงใด กลุ่มประชากรตัวอย่างมีทัศนคติเชิง
บวก (+) โดยมีทัศนคติเชิงบวก ตั้งแต่ระดับปานกลาง
มาก และมากที่สุด เท่ากับ 23 75 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ตาม
ลำดับ โดยไม่มีทัศนคติเชิงลบ (-) ระดับน้อยและน้อยที่สุด
เท่ากับ 0 เปอร์เซ็นต์ ทั้งสองระดับ) (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 เปอร์เซ็นต์ความพึงพอใจต่อการตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลงสู่ระดับอำเภอ ตำบล จัดระบบได้ดีเพียงใด

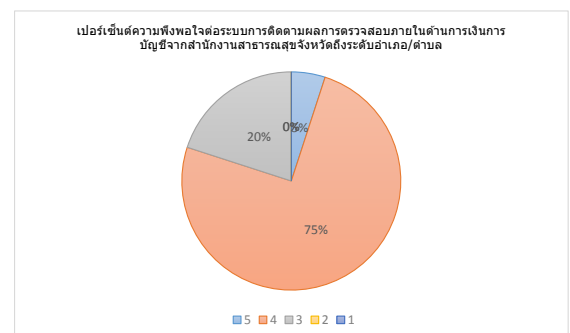
จ. บุคลากรด้านการเงินการบัญชีได้รับรู้ข่าวสาร

ข้อมูลที่ต้อง ครบถ้วน ทันเวลา กลุ่มประชากรตัวอย่าง
มีทัศนคติเชิงบวก (+) โดยมีทัศนคติเชิงบวก ตั้งแต่ระดับ
ปานกลาง มาก และมากที่สุด เท่ากับ 25 70 และ 5
เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยไม่มีทัศนคติเชิงลบ (-) ระดับ
น้อยและน้อยที่สุด เท่ากับ 0 เปอร์เซ็นต์ ทั้งสองระดับ)
(ภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 เปอร์เซ็นต์ความพึงพอใจต่อบุคลากรด้านการเงินการบัญชีได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา

ฉ. ระบบการติดตามผลการตรวจสอบภายในด้าน
การเงินการบัญชีจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดถึง
ระดับอำเภอ/ตำบล กลุ่มประชากรตัวอย่างมีทัศนคติเชิง
บวก (+) โดยมีทัศนคติเชิงบวก ตั้งแต่ระดับปานกลาง
มาก และมากที่สุด เท่ากับ 20 75 และ 5 เปอร์เซ็นต์ ตาม
ลำดับ โดยไม่มีทัศนคติเชิงลบ (-) ระดับน้อยและน้อยที่สุด
เท่ากับ 0 เปอร์เซ็นต์ ทั้งสองระดับ) (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 เปอร์เซ็นต์ความพึงพอใจต่อระบบการติดตามผลการตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดถึงระดับอำเภอ/ตำบล

จากการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ความพึงพอใจในภาพรวม พบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวก (+) ต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชี โดยมีทัศนคติเชิงบวกระดับปานกลาง มาก และมากที่สุด เท่ากับ 25 70 และ 5 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยไม่มีทัศนคติเชิงลบ (-) ระดับน้อยและน้อยที่สุด เท่ากับ 0 เปอร์เซ็นต์ ทั้งสองระดับ)

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า ลำดับคะแนนทัศนคติความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนโดยภาพรวม

กับลำดับจำนวนเปอร์เซ็นต์ของตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าทดสอบทางสถิติค่ากลางของข้อมูล (Probability of obtaining sample mean, *P-value*) เท่ากับ 0.000000 ค่าทดสอบ *F-test* เท่ากับ 105.755 และค่าทดสอบ *F-critical* เท่ากับ 3.073 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติดังกล่าวบ่งบอกถึงทัศนคติเชิงบวก (+) ของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนอยู่ในระดับดีมาก (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติโดยวิธี ANOVA: Two-Factor Without Replication (Confidence interval, 95%, Alpha<0.05) ระหว่างลำดับคะแนนทัศนคติความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีกับลำดับจำนวนเปอร์เซ็นต์ของตัวอย่างประชากรเพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลจากแบบสำรวจ ซึ่งค่าสถิติ *F* และ *P-value* บ่งบอกถึงคะแนนทัศนคติความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเด็นคำถามมีความสัมพันธ์กันในระดับดี

Source of Variation	SS	df ^a	MS	F	P-value	F crit
คะแนนความพึงพอใจ ^b	3326.0938	3	1108.6979	105.7551	0.0000	3.0725
ประเด็นคำถามในแบบสอบถาม ^c	108.7188	7	15.5312	1.48148	0.2274	2.4876
Error	220.156285	21	10.4836			
Total	3654.9688	31				

หมายเหตุ ^a df เท่ากับ n-1; ^b ระดับค่าคะแนนที่กำหนด ได้แก่ 1 (ไม่มีผู้ให้คะแนน) 2 3 4 5 และ ^c 8 คำถามในแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างคะแนนทัศนคติความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนกับเปอร์เซ็นต์ของตัวอย่างประชากรผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในประเด็นคำถามในแบบสอบถามและบทสัมภาษณ์ทั้ง 6 ประเด็น โดยการวิเคราะห์ทางสถิติความสัมพันธ์ระหว่างลำดับคะแนนทัศนคติความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนโดยคะแนนทัศนคติความพึงพอใจในระดับ 5 (มากที่สุด) 4 (ระดับมาก) 3 (ระดับปานกลาง) 2 (ระดับน้อย) และ 1 (ระดับน้อยที่สุด) กับลำดับจำนวนเปอร์เซ็นต์ของตัวอย่าง

ประชากรที่ให้ข้อมูลในหัวข้อคำถามในแบบสอบถาม โดยผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 3 โดยมีค่าความสัมพันธ์ทางสถิติ (*r*) อยู่ระหว่าง +0.3933 ถึง +0.6696 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ +0.4965 แสดงถึงทัศนคติเชิงบวก (+) ของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนอยู่ในระดับดี ในขณะที่ค่าความสัมพันธ์ทางสถิติ (*r*) ระหว่างลำดับจำนวนเปอร์เซ็นต์ของตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูลในแต่ละหัวข้อคำถามในแบบสอบถาม มีค่าสูงมากซึ่งค่าความสัมพันธ์ทางสถิติ (*r*) อยู่ระหว่าง +0.9039 ถึง +0.9999 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติความสัมพันธ์ (Correlation, r) ระหว่างคะแนนความพึงพอใจกับการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชี (Confidence interval, 95%, Alpha<0.05)

	1	2(1)	2 (2)	2 (3)	3	4	5	6
1								
2 (1)	0.6696							
2 (2)	0.5817	0.9200						
2 (3)	0.5833	0.9858	0.9628					
3	0.4224	0.9258	0.9683	0.9756				
4	0.4752	0.9568	0.9623	0.9897	0.9936			
5	0.3933	0.9052	0.9675	0.9635	0.9985	0.9863		
6	0.4246	0.9039	0.9776	0.9628	0.9956	0.9807	0.9980	
7	0.4224	0.9258	0.9683	0.9756	0.9999	0.9936	0.9985	0.9956
Average	0.4965	0.9319	0.9678	0.9735	0.9969	0.9869	0.9983	0.9956

หมายเหตุ 1 คะแนนระดับทัศนคติของประชากรตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล 2 หน่วยงานมีแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ การบริหารด้านการเงินการบัญชี มีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด ของหน่วยงาน (1) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน (2) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและ/หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (3) โรงพยาบาลชุมชน 3 การจัดสรรงบประมาณประจำปีระดับจังหวัดมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นธรรม 4 บุคลากรด้านการเงินการบัญชีได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการเงินการบัญชีอย่างต่อเนื่อง 5 การตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนลงสู่ระดับอำเภอ ตำบลจัดระบบได้ดีเพียงใด 6 บุคลากรด้านการเงินการบัญชีได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา 7 ระบบการติดตามผลการตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ถึงระดับอำเภอ และตำบล

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากกล่าวได้ว่าแนวโน้มความสัมพันธ์ของทัศนคติเชิงบวก (+) ของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีในแต่ละประเด็นของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนอยู่ในระดับดีมาก

จากการศึกษาวิจัยเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานการตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีสาธารณสุขของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนโดยวิธีสำรวจกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่ บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็น ทัศนคติ ต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน จะเห็นได้ว่า กลุ่มบุคลากรผู้รับผิดชอบงานดังกล่าวนี้มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนโดยภาพรวมในระดับดีถึงระดับดีมาก โดยมีระดับคะแนนทัศนคติเชิงบวก (+) ที่มีต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนอยู่ในระดับดี ในขณะที่ค่าความสัมพันธ์ทางสถิติ (r) ระหว่างลำดับจำนวนเปอร์เซ็นต์ของตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูลในแต่ละหัวข้อคำถามในแบบสอบถาม มีค่าสูงมาก นั่นคือ แนวโน้มความสัมพันธ์ของทัศนคติเชิงบวก (+) ของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีในแต่ละประเด็น

ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนอยู่ในระดับดีมาก จึงอาจกล่าวได้ว่า ผลการดำเนินงานการตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชีสาธารณสุขของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน มีความสำเร็จตามเป้าหมายในเกณฑ์ดี

อภิปรายผล

การตรวจสอบภายในมีการดำเนินงานตามองค์ประกอบการควบคุม ภายในตามขั้นตอนระเบียบของทางราชการ ได้แก่ 1) เงินสดและเงินฝากธนาคาร มีคำสั่งการแบ่งบทบาทหน้าที่รับผิดชอบชัดเจนและมีการดำเนินการไปตามแนวปฏิบัติด้านการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินสดในมือ การนำเงินส่งคลัง การบันทึกบัญชี การเก็บเงิน และ 2) ด้านทรัพย์สิน มีการแบ่งหน้าที่บุคคลให้รับผิดชอบ โดยมีการดำเนินการตามความเหมาะสมของการใช้ มีการกำหนดมาตรฐานการดูแลป้องกันทรัพย์สิน แยกตามงาน/กลุ่มงาน และมีการจัดทำบัญชีทรัพย์สิน อยู่ตามงาน/กลุ่มงานและ 3) การรายงานการเงิน มีการดำเนินการจัดการทำบัญชีแยกประเภทและบันทึกรายการมีการสอบถามเป็นครั้งคราว

ด้านความพึงพอใจของบุคลากรระดับอำเภอที่ได้รับการตรวจสอบภายใน จากคณะทำงานตรวจสอบภายในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน พบว่า โดยภาพรวมบุคลากรผู้ได้รับการตรวจสอบภายในมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำพูน ในระดับดี ถึงระดับดีมาก โดยมีระดับคะแนนทัศนคติเชิงบวก (+) ที่มีต่อการดำเนินงาน

การศึกษาความพึงพอใจมักดำเนินการในกลุ่มการให้บริการ หรือเมื่อมีการนำนโยบายใหม่ๆ ใดมาใช้ ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อเป็นเสียงสะท้อนให้เกิดการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมาย เช่น การศึกษาของภูมิรินทร์ พุ่มพันธุ์ม่วง (2547) ได้สรุปว่า ข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 2 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในการทำงานของหน่วยงานในระดับมาก แต่จะมีความพึงพอใจในการทำงานของหน่วยงานแตกต่างกันเมื่อการเปรียบเทียบแยกตามระดับการศึกษา

ระยะเวลาทำงาน ระดับชั้นยศ อัตราเงินเดือน และประเภทงานที่รับผิดชอบ ในขณะที่ชุดีมา เทียงคำ (2547) ได้ศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมของนักบัญชีและการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) อยู่ในระดับปานกลาง แต่จะมีความพึงพอใจในงานแตกต่างกันแต่เมื่อการเปรียบเทียบแยกกลุ่มประชากรที่สำรวจตามเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับตำแหน่ง ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และระยะเวลาการทำงาน และจากการศึกษาของบรรยง ตั้งวรธรรม (2547) ได้ศึกษาพบว่า พนักงานของบริษัท แคปปิตอลแมกซ์ จำกัด มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัย ได้แก่ บุคคล ลักษณะงาน และความศรัทธาต่อองค์กร มีผลกระทบต่ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทเป็นต้น

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ด้านการตรวจสอบภายในมีการดำเนินงานตามองค์ประกอบการควบคุม ภายในตามขั้นตอนระเบียบของทางราชการ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้ 1) ด้านการควบคุมภายใน ควรให้มีการสอนงานอย่างต่อเนื่องในกลุ่มของบุคลากร 2) ด้านการเงินการบัญชีการดูแลรักษาทรัพย์สิน ควรให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนและตรวจสอบซึ่งกันและกันและ 3) การติดตามตรวจสอบภายในแก่บุคลากร ระดับอำเภอควรมีกิจกรรม ตรวจสอบไขว้กันระหว่างหน่วยงาน ระดับ โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ด้านความพึงพอใจของบุคลากรระดับอำเภอที่ได้รับการตรวจสอบภายใน จากคณะทำงานตรวจสอบภายในสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำพูน พบว่า โดยภาพรวมบุคลากรผู้ได้รับการตรวจสอบภายในมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการตรวจสอบภายในด้านการเงินการบัญชี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำพูน ในระดับดี ถึงระดับดีมาก โดยมีระดับคะแนนทัศนคติเชิงบวก (+) ที่มีต่อการดำเนินงาน

นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านในเนื้อหา ของ แนวปฏิบัติการควบคุมภายในการตรวจสอบภายใน

แก่บุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจ
ให้หน่วยงานเหล่านี้ได้นำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีด้านธ
รรมาภิบาลของหน่วยงาน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
ลำพูนที่ได้ให้การสนับสนุนโครงการวิจัย ทีมตรวจราชการ
และประสานงานกระทรวงสาธารณสุขที่ให้คำแนะนำ

แนวทางปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชี ขอขอบคุณผู้
บริหารระดับจังหวัด/อำเภอ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้าน
การเงิน การบัญชีของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรง
พยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลชุมชน
ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือการออกแบบสอบถาม และคณะ
นิเทศงานตรวจสอบภายในของเขตสุขภาพที่ 1 ที่ได้ให้คำ
ปรึกษาแนะนำอย่างดียิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- จรัสศรี จิตชัย. การตรวจสอบการเงินการบัญชีในระบบ GFMIS สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 3; [Online] 2559. [สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559]. แหล่งข้อมูล: URL: <http://www.roiet3.go.th/index.php/2016-10-03-16-54-50/211-gfmis/>
- ชุติมา เทียงคำ. (2547). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักบัญชีและนักการเงิน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน).
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2539). เอกสารประกอบคำสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บรรยง ตั้งวรรธม. (2547). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แคปปิตอลแมกซ์ จำกัด. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญธรรม กิจปรีดาภิรุทธิ์. (2535). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: B & B Publishing.
- ภูมิษฐ์ พุ่มพันธุ์ม่วง. (2547). ความพึงพอใจในการทำงานของตำรวจกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 2.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2542). การประเมินโครงการแนวคิดและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภทรนรากุล. (2541). การประเมินผลระบบปิด. กรุงเทพฯ: สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์.
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. มาตรฐานการตรวจสอบภายใน. กลุ่มตรวจสอบภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา;
[Online] 2557. [สืบค้นเมื่อวันที่ 02 กันยายน 2560]. แหล่งข้อมูล: URL: http://www.senate.go.th/km_senate2/doc/57/k4.pdf/
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ. (2545). ชุดวิชาการประเมินเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ.
- Bryman, Alan, Cramer, Duncan. Quantitative Data Analysis with IBM SPSS 17, 18 and 19: A Guide for
Social Scientists. New York: Routledge. ISBN978-0-415-57918-6 2011. [cited 2017, September
02]; Available from: URL : <https://en.wikipedia.org/wiki/SPSS/>
- Sukanya Junhune. CIPP Model 2015. [cited 2016, December 28]; Available from: URL: <https://sukanya5581103069.wordpress.com/2015/11/05/cipp-model/html>
- William M.K. Trochim. Research Methods Knowledge Base 2006. [cited 2017, August 13]; Available
from: URL: <https://www.socialresearchmethods.net/kb/index.php/>